

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240
факс +380 (44) 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: 0-800-505-240
fax +380 (44) 230-20-33, 253-77-50,
e-mail: nbu@bank.gov.ua

Міністерство фінансів України

Державна фіскальна служба України

Про обов'язкові збори

Національний банк України глибоко занепокоєний позицією контролюючих органів щодо необхідності застосування норми підпункту 140.5.9 пункту 140.5 статті 140 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) до обов'язкових зборів, що сплачуються банками до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд).

За вказаною нормою Кодексу фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму коштів, вартість товарів, виконаних робіт, наданих послуг, безоплатно перерахованих (переданих) протягом звітного (податкового) року неприбутковим організаціям у розмірі, що перевищує 4 відсотки оподаткованого прибутку попереднього року. Зважаючи на те, що Фонд був віднесений до неприбуткових організацій, контролюючі органи наполягають на оподаткуванні податком на прибуток підприємств (далі – податок на прибуток) сум обов'язкових зборів до нього.

Законом України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб” (далі – Закон № 4452) встановлені засади функціонування системи гарантування вкладів фізичних осіб України, метою якої є захист прав і законних інтересів вкладників банків, зміцнення довіри до банків, стимулювання залучення коштів у банківську систему України. На підставі вимог Закону № 4452 у день отримання банківської ліцензії банк набуває статусу учасника Фонду та зобов'язаний сплачувати збори до Фонду згідно з цим законом (до набрання чинності Законом № 4452 обов'язок банків сплачувати збір до Фонду

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Борисенко Роман Миколайович
Сертифікат 1A15A67BC8E82F4C040000003FD90000E0B30300
Дійсний до: 06/23/2018 13:32:00

Національний банк України

60-0006/10893 від 22.02.2018

встановлювався нормами Закону України “Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб”).

Слід нагадати, що історія цього збору пов’язана безпосередньо з податковим законодавством. До 2011 року такі обов’язкові збори (платежі) як збори до Фонду (початковий, регулярний, спеціальний), судовий збір, збір на обов’язкове державне пенсійне страхування (далі – пенсійний збір), державне мито були визначені статтею 14 Закону України “Про систему оподаткування” (втратив чинність 01.01.2011) у групі загальнодержавних податків і зборів (обов’язкових платежі). І хоч з набранням чинності Кодексом ці обов’язкові збори (платежі) були виключені з податкової системи і на сьогодні регулюються спеціальним законодавством, економічна суть збору до Фонду не змінилася.

Звертаємо увагу, що положеннями розділу III Кодексу у редакції, що діяла до 2015 року (далі – Розділ III), визначався перелік витрат для цілей оподаткування, згідно з яким податки, збори, єдиний внесок на загальнообов’язкове державне соціальне страхування та інші обов’язкові платежі (підпункт “в” підпункту 138.10.4 Розділу III) включалися до витрат у повній сумі, у той час як суми коштів, вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, добровільно перераховані (передані) до неприбуткових організацій (підпункт “а” підпункту 138.10.6 Розділу III) визнавалися у складі оподатковуваних витрат лише в розмірі 4 відсотків оподаткованого прибутку попереднього року.

Зміна у 2015 році порядку розрахунку об’єкта оподаткування податком на прибуток не передбачала виключення з витрат сум податкових та інших обов’язкових платежів. Так само і перенесення норми про обмеження розміру податкових витрат на безоплатне передавання активів неприбутковим організаціям з підпункту “а” підпункту 138.10.6 Розділу III до підпункту 140.5.9 Кодексу не мало на меті запровадження сплати податку на прибуток із сум інших податків, зборів та обов’язкових платежів.

Законодавство, що регулює неподаткові платежі, охоплює сьогодні як збір до Фонду, так і інші обов’язкові платежі, зокрема єдиний внесок на загальнообов’язкове державне соціальне страхування, судовий збір, пенсійний збір, державне мито. Отримувачами всіх цих обов’язкових зборів (платежів) так само, як і податків, є неприбуткові організації (відповідні фонди державного соціального та пенсійного страхування, органи Державної фіскальної служби України, Міністерство фінансів України та місцеві фінансові органи тощо). Проте, сплата податків та обов’язкових платежів не може ототожнюватися з безоплатним перерахуванням коштів неприбутковим організаціям. Безоплатне передавання активів одною стороною іншій, насамперед, характеризується добровільністю, здійснюється на підставі угоди між платником та отримувачем (регулюється цивільним законодавством) та забезпечує виконання їх функцій. Що стосується податків, зборів та інших обов’язкових платежів, у тому числі

збору до Фонду, то їх сплата є обов'язковою, здійснюється на підставі норм спеціального законодавства з метою виконання державою своїх функцій та забезпечення соціальних гарантій.

Вважаємо, що кардинальна зміна тлумачення норм Кодексу у частині їх застосування до банківських операцій може створювати значні податкові ризики для банківської системи. Чітка та стабільна податкова політика є необхідною умовою прогнозованості та надійності банківської діяльності, що включає як залучення, так і розміщення ресурсів на фінансовому ринку. З огляду на зазначене просимо долучитися до врегулювання порушеного питання та підтвердити неможливість застосування норми підпункту 140.5.9 пункту 140.5 статті 140 Кодексу до сум обов'язкових зборів до Фонду, які сплачуються на підставі вимог Закону № 4452.

Заступник Голови
Національного банку України

Р. М. Борисенко

230-17-24